

N:o 26.

Af herr **Rogberg**, angående förhöjdt anslag till vägunderhållet på landet.

Vid 1891 års riksdag förordade lagutskottet, med anledning af åtskilliga väghållningsbesväret på landet rörande motioner, att ett statsbidrag, motsvarande en tiondedel af den uppskattade kostnaden för vägunderhållet in natura, borde gifvas dels för att bereda jordbruket ytterligare lindring utöfver den, som genom tidigare förslag — därmed afsågs Kungl. Maj:ts proposition den 5 januari 1889 till 1889 års Riksdag — erbjudits desamma och dels för att i någon mån minska bördan för de nya beskattningsföremål, hvilka nu skulle åtaga sig en del af väghållningstungan. Lagutskottet sade sig anse, att för billigheten af ett statsbidrags beviljande talade onekligen den omständighet, att underhållet af de allmänna vägarna, såsom många gånger blifvit framhållet, i viss mån kunde betraktas såsom ett statsändamål, till hvars fyllande alla samhällsmedlemmar borde bidraga. Hvad lagutskottet föreslagit såväl i fråga om statsbidraget som i hufvudsak i fråga om väghållningens ordnande i öfrigt blef af Riksdagen antaget samt Riksdagens beslut af Kungl. Maj:t bifallet genom lagen den 23 oktober 1891. Stadgandet om statsbidrag blef inryckt såsom mom. 1 i § 60. När väglagen omarbetades vid 1905 års riksdag, undergick nämnda paragraf ej annan förändring, än att statsbidraget för underhållet af allmän väg, bro och färja nu höjdes från en tiondedel till tre tjugonedelar af den uppskattade kostnaden.

Underhållet af allmän väg ställer sig olika, allteftersom marken är bar eller vägen är besvärad af snö eller is, och följaktligen är också lagens bestämmelser om ordnandet af sommar- och af vintervägunderhållet olika; men ehuru genom vintervägunderhållet lika mycket som genom sommarvägunderhållet ett statsändamål i viss mån uppfylles, så utgår statsbidraget endast till kostnaden för sommarvägunderhållet. Detta synes mig böra ändras i den riktning, att statsbidrag för framtiden må gifvas jämväl till vintervägunderhållet, och lärer bidraget för sistnämnda ändamål lämpligen böra sättas till tre tjugonedelar af den med ploglagen öfverenskomna eller eljest bestämda ersättningssumman; och synes mig ändringen så mycket öfverensstämma med rättvisa, att den jämförelsevis ringa kostnaden för dess genomförande ej får verka afskräckande. Om statsbidrag till vinterväghållningen, såsom jag föreslagit, komme att lämnas, skulle visserligen det allmännas utgifter för vägunderhållet å landet — i riksstaten upptagna under nionde hufvudtiteln till 1,000,000 kronor förslagsanslag — ökas med vid pass 175,000 kronor, men genom denna ökade utgift, hvilken gifvetvis skulle främst komma till godo distrikt med tungt vintervägunderhåll, skulle dels statsbidraget i sin helhet komma att utfalla något jämnare med hänsyn till vägtungan året om inom de olika distrikten och dels landtbefolkningen erhålla någon, om ock obetydlig, lindring i sin tunga skattebörd, hvarjämte olikheten i afseende å de belopp, som inom distrikten utdebiteras å vägfyrkarna, i någon mån skulle minskas. Genom ett bidrag till vintervägunderhållet af nämnd omfattning skulle ej heller statens skyldigheter i fråga om vägunderhållet i allmänhet blifva väsentligen utvidgade utöfver hvad som för närvarande åligger staten i förevarande hänseende; och då det var en föreslagen väsentlig utvidgning af statens skyldigheter med afseende å vägunderhållet, som 1908 års Riksdag ej ville biträda, tyckes mig förevarande förslag ej stå i strid mot den vid samma riksdag segrande åsikten.

Ett beslut i den riktning, jag nämnt, lärer ej endast nödvändigöra en ökning i det omförmålta, i riksstaten upptagna förslagsanslaget 1,000,000 kronor till vägunderhållet å landet, utan ock föranleda några mindre ändringar i väglagen. Såvidt gäller sist sagda angelägenhet vill jag framställa särskildt yrkande. I detta sammanhang får jag på grund af hvad jag förut anfört vördsamt hemställa,

att Riksdagen, i syfte att tre tjugonedelar af kostnaden för vintervägunderhållet å landet må lämnas af statsmedel, ville besluta, att det af Kungl. Maj:t i stats-

verkspropositionen under nionde hufvudtiteln äskade förslagsanslaget å 1,000,000 kronor såsom bidrag till vägunderhållet på landet måtte höjas med 175,000 kronor till 1,175,000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1909.

Herman Rogberg.

N:o 27.

Af herr **Lindblad**, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag om anslag till lokaler för krigshögskolan m. m.

Kungl. Maj:t föreslår Riksdagen att för uppförande af lokaler för krigshögskolan m. m. å extra stat för år 1910 anvisa 300,000 kronor. Byggnaden i sin helhet beräknas, utom tomt, kosta 690,000 kronor.

Då jag håller före, att denna nybyggnad ej kan anses nödvändigare, än att man må gifva sig full tid att noggrant pröfva äfven andra byggnadsfrågor, som därmed kunna tänkas äga samband, har jag velat fästa uppmärksamheten på följande.

Järfvafältet skall nu tagas i fullt bruk, men erbjuder för de båda fotgardesregementena (liksom för artilleriet) en lång väg fram och tillbaka till kasernen för de dagliga öfningarnas bedrifvande. I längden blir nog detta för besvärligt, och öfningarna torde äfven gifva för litet resultat, hvadan nybyggnad med säkerhet förestår för dessa regementen närmare Järfvafältet. Det synes mig då väl motiveradt att allra först undersöka, om ej något af dessa etablissemang kunde i stället användas för krigshögskolan m. m. Jag har tänkt mig möjligheten däraf, att äfven krigsskolan från Karlberg kunde flyttas till samma etablissemang och därigenom Karlbergsområdet blifva användbart för att mottaga ett regemente.